

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 7

Indhold

- MARK
- Aktuelt i marken
- Ukrudtsstrategi i vårsæd

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Markarbejdet er næsten sat helt i stå de fleste steder. Det kræver en del tålmodighed at vente på det rette tidspunkt til at gå i gang. Lige nu har vi tid at vente, men afgrøder som især hestebønner og dernæst havre, bør prioriteres så snart jorden er tjenlig. Pas på strukturskader.

Efter en lang periode med meget nedbør, ser vi nogle gange en efterfølgende periode uden nedbør, hvor jorden tørrer meget ud med manglende opløsning af gødning og spiring af afgrøde til følge. Prioriter at få gødning udbragt inden eller placeret ved såning.

Septoria i vinterhvede

Vi ser meget septoria i vinterhveden nu. Det er fortrinsvis på de overvintrende blade som alligevel erstattes af de nye blade. Det er ikke rentabelt at bekæmpe på nuværende tidspunkt og afgrøden skal mindst være i vækststadie 30, begyndende strækning af hovedskud, før der lovligt kan anvendes svampemidler.

Forsøg der viser et nettomerudbytte i dette meget tidlige vækststadie er meget få. I modtagelige sorter som f.eks. RGT Bairstow og RGT Saki kan en tidlig behandling dog komme på tale.

Gødsning vintersæd og vinterraps

Der er marker, der endnu ikke har fået gødning, eller kun meget lidt. Her skal du være opmærksom på, at gødningstildelingen skal ændres fra planen, så der udbringes lidt mere, når der kan køres, og så tilsvarende mindre ved sidste tildeling. Det kan også blive relevant at tildele det sidste på en gang.

Ukrudtssprøjtning af vintersæd

Ukrudtet i vintersæden udvikler sig i det til tider lune vejr. Dosis af ukrudtsmiddel skal tilpasses ukrudtets størrelse, evt. skal der ske en ændring af middelvalg. Læs mere i TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 4.

Ukrudtsstrategi i vårsæd

Af planterådgiver Birgit Vestergård

Markedet

Der er ingen markante nyheder, når det gælder ukrudtsmidler til forårsbrug i korn. De nyeste afgifter er ved at slå igennem, men der er ikke *store* forskelle mellem de forskellige middel-grupper. Modsat ved sidste afgift-omlægning, hvor minimidlerne (Ally, Express, Hussar, Nuance, Trimmer og Primus m.fl.) blev meget billigere, er disse (nu med nye "efternavne") denne gang steget, typisk ca. 15 %. Glyphosat-midlernes afgifter er til gengæld faldet, typisk 35 %

Læg en strategi – gerne før såning

Ukrudtet udvikler sig: Flere arter, bl.a. enårig rapgræs udvikler resistens mod især "minimidlerne" (Hussar m.fl.), og hanespore, der før krævede høj temperatur for at spire, trives nu også ved mere almindelige, danske forårstemperaturer.

Nedenstående arter påkalder sig ekstra opmærksomhed- og evt. en ekstra kørsel:

1: Enårig rapgræs: I byg og hvede, kan 0,1 l/ha DFF/Legacy 500 SC et par dage efter såning være effektivt, hvis jordfugten er god. NB-midlerne må kun bruges én gang pr sæson, så der skal følges op med andre midler. Additiv er overflødig. DFF må bruges med op til 0,15 l/ha.

2: Hanespore: Her virker flyvehavremidlerne Primera Super/Foxtrot + spredetklæbemiddel fornuftigt, men det bedste "middel" er en tæt afgrøde. NB: Flyvehavremidlerne må også bruges ved miljøgræs, og skader sjældent græsset. Hvis man dør med hanesporer, er det desuden en overvejelse værd at så i plejesporerne så man undgår en opformering som på nedenstående foto:

Billede 1 Hanespore. Her i kant af majsmark. Én plante, der får plads, kan se sådan ud i august. (Foto: Birgit Vestergård, SAGRO).

3: Flyvehavre: Den sikreste effekt fås ved først at behandle "almindeligt" ukrudt med én af løsningerne fra tabel 2 og herefter køre målrettet når alle flyvehavre (eller hanesporer) er fremme. Primera S./Foxtrot + spredet-klæbemiddel skal bruges når korn og ukrudt (igen) er i god vækst, men senest i st. 30, begyndende strækning. Vurderer man kun at kunne nå én behandling før kornet strækker sig, kan denne bruges i byg og hvede under buskning:

0,8 l/ha Primera Super/Foxtrot
+8 g/ha Express 50 S/Trimmer SC/5 g Nuance Max
+0,04 l/ha DFF/Legacy 500 SC

+0,15 l/ha sprede-klæbemiddel

Der kan følges op mod bredbladet ukrudt med hormonmidler som f.eks. Pixxaro og Metaxon, der begge må bruges under hele strækningsvæksten.

4: Spildkartofler. Forvent ikke, at vinterens frost har aflivet alle spildkartofler efter marker med optagningsproblemer i 2023!

Har man én af disse marker, bør man forberede sig på flere behandlinger- og gerne undlade at iså græs, så alle muligheder nedenunder er åbne:

I: "Grundbehandling" i begyndende buskning med DFF/Legacy tilsat "minimiddel" som i kolonnen t.v. i tabel 2 og 3.

II: 1. målrettede behandling mod kartoflerne, ved kornets begyndende strækning: 0,75 l/ha Mustang Forte (OBS restriktioner i fh.t. efterfølgende afgrøde og halm). Alternativt 1 l/ha MCPA-middel tilsat ammoniumsulfat. Virker dårligere end Mustang F. Må bruges til og med st. 39.

III: 2. målrettede behandling mod kartoflerne under kornets strækning, når der igen er spiret kartofler: 0,35 l/ha Pixxaro, evt. tilsat ca. 0,2 l/ha Starane 333 HL. Senest st. 45. NB ikke i havre, her må man nøjes med Starane 333HL (op til 0,3 l/ha) – eller MCPA-middel, hvis dette ikke er brugt tidligere i sæsonen. (I Landsforsøg har sen behandling med MCPA i øvrigt været hård ved havre)

IV: Pletsprøjtning før høst med glyphosat i de værste områder, så overlevende planter fra tidligere behandlinger mister vitalitet til kommende sæson.

Middelvalg ved behandling efter fremspiring

Ved sammensætning af blandingen er det vigtigt at bruge de (stadig) forholdsvis dyre hormon- midler samt at DFF bruges i en effektiv dosis. Lader man sig friste af de billigere løsninger med mest SU/ALS-middel (mini-middel), fra resistensklasse B, vil man nemt få opformeret resistent ukrudt, specielt fuglegræs. Det ses f.eks. af nedenstående foto:

Billede 2 For meget SU/ALS-middel i blandingen i havre (4 g/ha Trimmer + 0,25 l/ha Starane XL) har – udover enårig rapgræs - kun ladet resistente fuglegræs tilbage. De 25 g/ha resistens-bryder svarer kun til 0,08 l/ha Starane 333, hvilket, som det ses, er langt fra en effektiv dosis mod fuglegræs (foto: Birgit Vestergård, SAGRO).

I vårsæd vil hormon-andelen i blandingsmidlerne Primus XL, Starane XL, og Zypar ved prisrelevante doseringer (som i tabel 1) ikke være tilstrækkelig mod resistente fuglegræs, som det ses af eksemplet fra billede 2. Her bør vælges en mere bred løsning som angivet i tabel 2 og 3, det vil være både bedst og billigst i det lange løb.

Også i pløjefrie marker, hvor en evt. opformering af resistente arter vil ske hurtigere end i tilsvarende pløjede bør man vælge robuste løsninger som fra tabel 2 og 3.

Tabel 1 Oversigt over de gængse midler med indhold af SU/ALS og typiske doseringer m.m.

Midde	Begrænsning m.h.t. arter og græsudlæg	Typisk dosis/ha i blanding	Pris kr./ha	Afstandskrav	Resistens-klasse
Ally 20 SX	Ikke ved græsudlæg	8 g	20	Vand: 2 m	B
Express 50 SX		5 g	15	Vand: 2 m	B
Express Gold 33 SX	Ikke ved græsudlæg	5 g	15	Vand: 2 m §3: 5 m	B
Catch		0,25	70	Vand: 2m	B (+ O)
Hussar Plus OD	Ikke i havre eller ved græsudlæg	0,05 liter	60	Vand: 2 m §3: 5 m	B
Nuance Max 75 WG		3 g	15	Vand: 2 m	B
Primus/Saracen M		0,025 liter	45	Vand: 2 m §3: 5 m	B
Primus XL		0,25 liter	45	Vand: 2 m §3: 5 m	B (+O)
Starane XL/Cleave		0,25 liter	40	Vand: 2 m	B (+O)
Trimmer 500 WG		5 g	15	Vand: 2 m §3: 5 m	B
Zypar	Ikke i havre	0,3 liter	65	Vand: 2 m §3: 5 m	B (+O)

OBS midlernes "efternavn". En lang række ældre typer med samme indhold er nu forbudte.

Tabel 2 Løsningsforslag i vårbyg og vårhvede ved begyndende buskning, moderat ukrudtstryk. Uden forudgående behandling med DFF/Legacy 500 SC. Der kan blandes ca.1 l/ha flydende mangan-produkt i løsningerne.

Basis, dosis/ha	Blandingspartner dosis/ha	God effekt mod bl.a.:	Pris, kr./ha	Bemærkninger
6 g Express 50 SX*+ 0,05 l DFF/Legacy 500 SC* + 0,15 l sprede-klæbe middel +	1: 0,2 l Mustang F.	kamille, kornblomst, okseøj, pileurter,	85	OBS: Restriktioner vedr. efterfølgende afgrøder. Halm ikke til biogas.
	2: 0,15 l Starane 333 HL	burresnerre, pileurter, fuglegræs	95	
	3: 0,15 l Pixxaro EC	burresnerre, pileurter, storkenæb, hejrenæb fuglegræs	120	
0,07 l Hussar Plus OD+ 0,03 l DFF/Legacy 500 SC + 0,15 l sprede-klæbe middel +	4: 0,2 l Mustang F	arter fra løsning 1 samt rajgræs**, enårig rapgræs	165	Ikke ved græsudlæg. OBS: Restriktioner vedr. efterfølgende afgrøder. Halm ikke til biogas
	5: 0,15 l Starane 333 HL	arter fra løsning 2 samt rajgræs**, enårig rapgræs	175	Ikke ved græsudlæg
	6: 0,15 l Pixxaro EC	arter fra løsning 3 samt rajgræs**, enårig rapgræs	195	Ikke ved græsudlæg

* Eller tilsvarende middel fra tabel 1

** ikke ved SU/ALS-resistens

Tabel 3 Løsningsforslag i havre ved moderat ukrudtstryk. Der kan normalt blandes ca. 1 l/ha flydende mangan-produkt i løsningerne.

Husk, at Hussar Plus OD, DFF/Legacy 500 SC og Pixxaro EC ikke er godkendt i havre.

Basis, dosis/ha	Blandingspartner, dosis/ha	Mod især	Pris, Kr./ha	Bemærkninger
10 g Accurate Max	1: 0,3 l Mustang Forte	Kamille, kornblomst okseøj, storke/hejrenæb, Dæmper græsukrudt	75	OBS Restriktioner vedr. efterfølgende afgrøder. Halm ikke til biogas
	2: 0,2 l Starane 333 HL+ 0,15 sprede-klæbemiddel	Burresnerre, pileurter, fuglegræs. Dæmper græsukrudt	95	
	3: 0,25 l Catch + 0,15 sprede-klæbemiddel	Kamille, hanekro, pileurter. Dæmper græsukrudt	100	God løsning til lavbundsgrunde
8 g Express 50 SX*	4: 0,3 l Mustang Forte	arter fra løsning 1, men ingen græseffekt	75	OBS Restriktioner vedr. efterfølgende afgrøder. Halm ikke til biogas
	5: 0,2 l Starane 333 HL+ 0,15 sprede-klæbemiddel	arter fra løsning 2, men ingen græseffekt	95	
	6: 0,25 l Catch + 0,15 sprede-klæbemiddel	arter fra løsning 3, men ingen græseffekt	100	

* Eller tilsvarende middel fra tabel 1